

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Milliei, Lvgdvnensis, E Societate Iesv, Moyses
Viator**

Millieu, Antoine

Lugduni, 1636

Libri Octavi Argumentum, & Synopsis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69066)

LIBRI OCTAVI

Argumentum, & Synopsis.

QVÆ ad legem latam pertinent, & primos quadraginta dies, quibus Moses in monte cum Deo congressus est, comprehendit ipse cap. 19. Exodi ad 31. Ex quibus ea solùm tractantur hoc libro, quæ ad Legislationem spectant, & foedus sancitum sanguine veteris illius Testamenti, quo liber legis cum populo ritè aspersus est. Cætera ad typicum Tabernaculum pertinentia suum habebunt locum libris 11. & 13. Castris igitur ad Sinam montem positis mense tertio, & eadem die, qua de statione Raphidi manè profecti erant Israëlita, iubentur parati esse in diem tertiam ad iciendum cum Deo foedus, postquam libera eorum suffragia, & consensum in pacta retulit ad Deum Moses. Die tertia, quæ quinquagesima fuit à prima die azymorum, maximo ad terrorem apparatu promulgatur lex, cæsisque hostiis vtrinque sancitur. Septuaginta Principes cum Arone, & filiis eius duobus Nadab, & Abiu in montem à Sequestro Moyse ducuntur ad Deum, qui suo, populique nomine foederis ic̄ti Testamentum sibi prorsus, populoque ratum testentur; Deique maiestatem, cum quo transfegerint, propiùs conspiciant è caliginosâ lucidâque nube tanquam è folio loquentem; quæ ipsi auriti oculatique testes mox in castra ad populum referant. Moses cum Iosué iussus in montem regredi, ad ichnographiam tabernaculi, & totum exemplar inspiciendum diligenter, & per otium; commendatâ populi curâ Principibus, & Aaroni fratri, atque Huro, redit in montem ad quadraginta primos dies: quâ in morâ non solùm illi Tabernaculi exemplar ostenditur; sed etiam longè melioris & sanctioris legis promulgatio exhibetur, Gratia, nimirum, quæ

252 *Libri VIII. Argumentum,*

quæ per IESVM Christum facta est, quam ille typis adumbratam, vt Synagogæ doct̃or, & legis spiritualis Mediator prægustaret: pleniùs paulò post informandus visione Posteriorum Dei.

1 Legis æternæ maiestas, & potestas coërcitionis in omnes, quam nulla vis, nulli mali mores populorum abrogant, breuiter ostenditur.

2 Sina mons biuugus, Deo facer iam inde ab ardente Rubo, qui in Horebeo visus vertice. Parnassus hic merito vatum biuertex, rupto è petra fonte mirabilis, & æternæ Themidos oraculo. Accessit S. Catharinæ, Christianæ Pallados, sepulcrum, & Musæum Coenobitarum ab Imperatore Iustiniano; ex quo Sinaitæ insignes olim plerique sapientiæ Sacerdotes.

3 Castris ad Sinã positis, magna populi comitia coacta ad legem sciscendam, & foedus cum Deo ferendum.

4 Suffragia populi liberrima consentientis in foedus à Sequestro Mole referuntur in montem.

5 Moses eadem die reuersus è monte populum iubet paratum esse in diem tertiam: lustrationis ritus indicit, lotionem corporum, & vestimentorum, secubationem, temperantiam, preces, monti fines circumductos ad venerationem & terrorem, non impunè violandos.

6 Lufratur populus: & fines prætentæ sepe positi.

7 Die tertia, lustrationis, quæ Pentecostes prima, tanquàm apparitores Maiestatis tonitrua, & fulgura in verticem montis præcedunt, ad apparatus terrificæ legis. Deus ignea in nube in montem descendit.

8 Trepidantem prodigiis populum Moyles educit è castris in occursum Dei: clara ipse voce à Deo euocatus in montem, spectante populo honoratur familiari Dei congressu: mox ad populum remittitur ad tuendos fines monti prætentos; & Aaronem sacerdotio destinatum segregandum à turba, vt intra fines admissus legem propriùs audiat, iubetur secū adducere: quippe cui deinceps illud coeli depositum credendum, & eloquia Dei committenda sint.

9 Reuersus

9 Reuersus Moses, cum præsentibus poenas transgredi fines audentibus denunciasset, regreditur in montem cum Aarone.

10 Vix transmiserant valli septum, cum clangentibus tubis, & buccinâ horrificè personante ad populi attentionem defigendam, formato demum in vocem articulatam tonitru, diuina lex promulgari cœpta.

11 Procemium legis, & tria præcepta primæ tabulæ.

12 Præcepta alia septem, secundæ tabulæ, quæ ad proximi amorem pertinent, & cupiditatum moderationem.

13 Lucidissima Dei lex illuminat mentes, & testimonia credibilia ingerit. Quia tamen tunc efferatis moribus fancienda terrore erat, buccina horrendum perstreperente pauoris dira facies, & mortis apparatus formidabilis circum fines positos concursans, populum consternat metu; ne bestia audeat fines tangere ad Heb. 12. 20.

14 Vt à timore paulùm respirauit populus, orat Mosem, vt ipse loquatur solus, quæ Deus mandata velit, ne loquentem ipsi Deum non ferentes, moriantur. Confirmat trepidos Moses, & timorem Domini fidum legis custodem tradit.

15 Populi obsequium, & suffragia Moses Deo refert: qui, quasi delectatus illo populi timore, & petitione mediatoris interpretis, Prophetam similem Mosi è cognato sanguine promittit Christum Dominum; quem qui noluerint audire, extremo exitio poenas daturi sint. Deut. 18. 15.

16 Eadem die Deus in monte Mosi explanat legem, & quæ paucis verbis decem capitum comprehensa erant, explicat pluribus legibus, quæ continentur extremo capite 20. Exodi, & 21. 22. & 23. capitibus, quarum legum tituli hîc summam colliguntur.

17 Legem vniuersam breuiat Caritas, & duobus apicibus summâ ducit amor Dei, & proximi. Huc pertinent omnia

254 *Libri VIII. Argumentum,*

omnia Phariseorum phylacteria & fimbriæ. Vocatur populus postera die ad sancendam sanguine sacro legem. Altare ritè ponitur, & circum tituli Tribuum duodecim.

18 Sacerdotes electi è populo, qui hostias cædant: sanguinem Moses seponit; suffragia populi iterum rogat.

19 Recitat è scripto libro legem, Decalogum, scilicet, & illas alias eum explicantes, quas à Deo solus audierat: populi suffragiis in eadem acta relatis; concinnato ex cedro, lanæque coccinea aspergillo, mistoque cum aqua sanguine hostiarum, librum legis populúmque vniuersum adspersit. Exod. 24. ad Heb. 9. 20.

20 Sanguis hircorum & vitulorum veteris instrumenti, cum sanguine Christi, quo nouum Testamentum conditum est, & obsignatum comparatur.

21 His actis, populus coram Domino epulatur lætissimè: intèrque epulas hymnum in diuinam legem concinit, præcentore Mose in legis laudes.

22 E senioribus septuaginta cum Aarone, & liberis eius duobus Nadab, & Abiu, in montem euocati, qui populi suffragia perferant, & omnium nomine spondeant obsequium Deo, audiántque, & videant accipi, & ratum haberi à præsentis Dei maiestate. Mirantur ubique frondentem Sinam, quem pridie ab imis radicibus ardentem viderint.

23 Superato monte, vident in vertice è lucidâ nube Dei solium, & currum, quem infinitæ Angelorum myriades succollantes componunt: sed maximè Seraphim, & Cherubim quadriformes, quales Ezechieli visi postea.

24 Inuehitur Dei currus super stratúm sapphiro solum, summittente se in verticem montis cœlo, Deus apparet specie augustissimi Legislatoris, septus Sanctorum millibus, igneam legem dextra gestans, Deuter. 32. 2. Sed hebetati seniorum oculi tantis splendoribus, lucem tantum immensam aduertunt, & sibi conspectâ meminerunt;

&

& sub pedibus, laterculis sapphirinis tessellatum pavementum: nimirum, *Oculus non vidit, neque in cor hominis ascendit*, &c. Moses interim offert Deo populi suffragia, & vota.

25 Accipit Deus populi obsequium: pœnas, & præmia ostendit. Mosem cum Iosue in montem postridie redire iubet, ad exemplar Tabernaculi inspiciendum, & legis tabulas digito Dei exaratas, accipiendas.

26 Senes septuaginta reuersi in castra populo mirantur, & narrunt stupore magis suo, quàm verbis.

27 Moses postridie summo mane in montem cum Iosue rediturus populi custodiam, & legis commendat principibus, additis illis Aarone & Hure ad consilium, plurima ipse monens, & plura timens.

28 Admissi intra nubem in monte quadraginta diebus diuinis fruuntur visis. Mosi legis Gratia sanctitas ostensa.

29 Præterita, & futura quomodo Prophetis ostendantur per imagines certis affectas signis temporum, locorum, & rerum, aut per intimum Dei illapsum in mentes, quibus notiones omnium singulari auxilio imprimuntur.

30 Christus Gratia author, & Legislator Mosi ostensus. Legislatio gratia qualis.

31 Christus Propheta promissus populo, similis Mosi de medio fratrum. Deuter. 18. 15.

32 Christus concionatur in monte, Matth. 5. & virtutum Euangelicarum summam proponit.

33 Legem Mosi datam non abrogat; sed instaurat. Ipse implet exemplo, & gratia perficit.

34 Cœnatio in monte Sion, vbi celebratum verum Pascha à Christo, immolato Agno Eucharistico, & lex Euangelica promulgata, mundo misso S. Spiritu die quinquagesima, Moyse repræsentatur.

35 Baptismi à Christo instituti vis, & efficacia adumbrata in Iordane exundante, mistis unguentis: nationum concursus ad Baptismum.

36 Gentium

256 Libri VIII. Argumentum.

36 Gentium olim desertarum solitudo, & vastitas, vberimâ Carmeli, & Saronis amœnitate repente donata, Isai. 41. 19. Venatores Apostoli promissi, Ierem. 16. 16. coactas in retia, & pascua feras exarmant & manufaciunt verbo.

37 Moses cognoscit ab Angelo Christum finem legis esse, & consummatorem, Doctorem iustitiæ: & Gratiæ Euangelicæ præstantiam.

38 A gratiæ contemplatione reuocatur Moyfes ad umbras, & typos, & inspiciendum Tabernaculi veteris exemplar, ritusque Mosaiscos.

LIBER